

at det ikke er en aldeles klar Benvænnelse, naar der blot siges, at Staten optræder som Garant; jeg er tilbøielig til at antage, at det betyder omtrent ogsaa det, som de ærede Herrens mene. Det er egentligt talt Staten, der her optræder og etablerer en Livrentes-, Forsikrings- og Forsørgelsesanstalt under sin Bestyrelse og Ansvar, og Bestemmelsen om, at Formuen ingeninde maa sammenblandes med Statens, er kun en Bestemmelse, som Staten stiller, ikke saameget for Interessenterne som for sig selv, for at undgaae under vanskelige Forhold Fristelsen til at angribe disse Midler, og mindre for at betrygge Interessenterne, eller for at de skulle behøve deri at see nogen stærkere Sikkerhed for, at deres Krav vilde blive fyldestgjort; men selv blot med dette Formaal for sig, at Staten gjennem denne Bestemmelse ligesom vil sikke sig selv mod Fristelsen til at angribe disse Capitaler, selv med dette indskrænkende Niemed, vil jeg dog sige, har Bestemmelsen sin Betydning. Man kan ikke forudsee, hvad Staten kunde gribe til i bevægede Tider og under vanskelige trykkende Forhold. Staaer det i en saadan organisatorisk Lov, maa ialfald denne Lov forandres, inden der kan skee nogen Forandring i den Henseende, saa jeg troer nok, at det i og for sig har sin Betydning, at den Bestemmelse staaer der, at Anstaltens Formue ikke maa sammenblandes med Statens Formue. Hvad nu angaaer en anden Indvending, der er reist af de ærede Medlemmer — den kom navnlig, saavidt jeg hørte, frem fra den ærede sidste Taler — nemlig at Loven vilde indeholde en Ubillighed mod Interessenterne fra den forrige Anstalt, kan jeg ikke erkjende den for rigtig, og heller ikke kan jeg erkjende, at den er rigtig ifølge deres Hovedbetragtning; thi gaaer denne Lov ud paa, at Staten skal oprette en Anstalt under sin Bestyrelse og Ansvar, saa er Charakteren af den nu bestaaende Anstalt accurat den samme, og saa har Staten hidtil staaet overfor Interessenterne ikke blot som Garant for, men som Dpætter af Anstalten, og er det correct, da er Staten ogsaa aldeles afgjort berettiget til det Overflud, som mulig kunde komme tilstede, og er det Tilfældet, kan det ikke være nogenformelt Ubillighed mod In-

teressenterne, idet de da ikke have nogetformelt Krav paa Overfludet. Her er tillige den Omstændighed, at, naar der her tales om et Overflud, og det endog stipuleres i bestemte Tal, er der besejret Tvivl, om det ikke er for høit ansat. Hvorvidt og i hvilken Grad disse Tvivl ere begrundede, kan Ingen for Tiden sige, og det kan først afgjøres, naar samtlige Interessenter ere døde, som den vedkommende Bestemmelse angaaer, ligesaalidt som der jo eksisterer Noget, som vil kunne optræde for at gjøre saadanne mulige Krav gjældende, da de, i hvis Navn det skalde gjøres, ere gaaede bort. Overhovedet ville saadanne Krav ikke let kunne fremsøres. Den Indvending, der reises fra den Side, kan jeg altsaa ligesaalidt give Medhold. Derimod er jeg tilbøielig til at antage, at der er noget Begrundet i den Indvending, at det er noget betænkeligt, som Lovforslaget gjør, at samle de pligtige og de frivillige Interessenter i en og samme Forening. Jeg kan imidlertid forstaae, at der er saa overveieende Banfkeligheder og Ulemper med at stille dem ad, og at det ogsaa vil føre til ganske særegne Banfkeligheder for Staten, og naar det derhos erindres, at jo mere samlet og eensartet det bliver, jo lettere og billigere blive Bestyrelsesudgifterne, saa troer jeg, at, naar alt dette tages i tilbørlig Betragtning, vil den foreslaaede Ordning i dette Tilfælde kunne forsvares. Selvsølgelig er alt dette kun paa en Prøve, thi efter § 21 vil der jo komme de fornødne Overfigter over, hvorledes dette Forhold i dets enkelte Forgvinger udvikler sig i Løbet af et forholdsvis kort Tidsrum. Selve Lovforslaget hviler jo — og forsaavidt giver jeg den ærede sidste Taler Ret — paa Noget, som ikke ligger klart for, og jeg vilde ganske vist ogsaa have betragtet det som meget usikkert, om man havde haft endnu flere og klarere liggende for den Grundvold, hvorpaa den Bygning skal hvile, som man her er ifærd med at indrette; men naar den ærede sidste Taler meente, at der er arbeidet med Hurtighed og Iver, saa vil jeg med Fornøielse anerkjende det — jeg vil, efter de Kræfter, som have været i Virksomhed, antage, at det har været Tilfældet — men vi maae dog erindre, at der er gaaet flere Aar hen, siden